

Warszawa, dnia 17 lipca 2026 r.

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W WARSZAWIE**

WOOS-II.420.71.2025.AGO.29

**DECYZJA
O ŚRODOWISKOWYCH UWARUNKOWANIACH**

Na podstawie art. 71 ust. 1 i ust. 2 pkt 2, art. 75 ust. 1 pkt 1 lit. r, art. 82 oraz art. 85 ust. 1 oraz ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670, zwanej dalej „ustawą oos”) oraz art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2025 r. poz. 1691, zwanej dalej „Kpa”), po rozpatrzeniu wniosku Windfarm Polska IV sp. z o.o. o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,

ustalam

środowiskowe uwarunkowania dla przedsięwzięcia pn. *Budowa Farmy Wiatrowej Zawidz w gminie Zawidz* w wariantcie inwestycyjnym i jednocześnie:

1. Określam:

1.1. Rodzaj i miejsce realizacji przedsięwzięcia:

Planowane przedsięwzięcie polega na budowie do 2 turbin wiatrowych, każda o mocy do 10 MW, wraz z drogami dojazdowymi, placami montażowymi, sieciami kablowymi energetycznymi średniego napięcia i telekomunikacyjnymi oraz stacją GPO wraz z magazynem energii i urządzeniami zapewniającymi możliwość użytkowania przedsięwzięcia. Turbiny wiatrowe (fundament) zlokalizowane będą na działkach o nr ew. 73 - obręb Chabowo Świniary oraz 24 - obręb Mańkowo, na terenie gminy Zawidz. Wysokość całkowita turbin wiatrowych wyniesie do 300 m, a średnica wirnika - do 200 m. Długość nowobudowanych dróg dojazdowych wyniesie do 1 km, długość dróg publicznych i wewnętrznych przeznaczonych do użytkowania bądź remontu - ok. 600 m.

Teren objęty inwestycją zlokalizowany jest poza granicami obszarów podlegających ochronie na mocy ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r. poz. 13, ze zm., zwanej dalej „uop”). Najbliższym obszarem Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 jest obszar specjalnej ochrony ptaków Doliny Wkry i Mławki PLB140008 zlokalizowany w odległości ok. 14,8 km od granic planowanej inwestycji;

1.2. Istotne warunki korzystania ze środowiska w fazie realizacji i eksploatacji lub użytkowania przedsięwzięcia, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony cennych wartości przyrodniczych, zasobów naturalnych i zabytków oraz ograniczenia uciążliwości dla terenów sąsiednich:

1.2.1. prace ziemne związane z realizacją inwestycji – w okresie od 1 marca do 31 sierpnia prowadzić pod nadzorem specjalisty (ornitologa i herpetologa), który przed ich

- wykonaniem dokona oględzin terenu pod kątem występowania gatunków objętych ochroną i ich siedlisk; w przypadku identyfikacji gatunku podlegającego ochronie, dokonać analizy przepisów oraz uzyskać decyzję zwalniającą z zakazów obowiązujących w stosunku do ww. formy ochrony przyrody; w pozostałym okresie (od 1 września do końca lutego) ww. nadzór nie jest wymagany,
- 1.2.2.** przed rozpoczęciem robót ziemnych zdjąć warstwę humusową ziemi i wykorzystać ją po zakończeniu robót budowlanych na terenie inwestycji,
 - 1.2.3.** zachować śródpolne zadrzewienia i zakrzewienia, w tym zadrzewienia wzdłuż dróg otaczających teren inwestycji, które nie będą kolidowały z realizacją inwestycji, w tym transportem elementów inwestycji,
 - 1.2.4.** w przypadku niezbędnej wycinki nieprzewidzianych wcześniej pojedynczych drzew i krzewów:
 - 1.2.4.1.** w sezonie lęgowym ptaków (tj. w okresie od 1 marca do 31 sierpnia) prace prowadzić pod nadzorem specjalisty ornitologa, który w przeddzień wykonania wycinki dokona oględzin drzew i krzewów pod kątem obecności miejsc lęgowych ptaków, a w przypadku ich potwierdzenia – wskaże dopuszczalny termin i/lub sposób prowadzenia prac,
 - 1.2.4.2.** w okresie całego roku, w przypadku konieczności wycinki drzew o średnicy powyżej 50 cm – usunięcie drzew przeprowadzić pod nadzorem specjalisty chiropterologa, który 2 – 3 dni przed rozpoczęciem wycinki przeprowadzi kontrolę drzew pod kątem zasiedlenia drzewa przez nietoperze, a w przypadku potwierdzenia ich występowania – wskaże dopuszczalny termin i/lub sposób prowadzenia prac,
 - 1.2.5.** transport materiałów i przejazdy sprzętu prowadzić po istniejących drogach, traktach polnych lub po drogach dojazdowych, bez tworzenia dodatkowych poboczy (ponad przewidzianą maksymalną szerokość drogi, wynikającą z technicznych warunków jej realizacji); ułożone elementy tymczasowej infrastruktury zdemontować niezwłocznie po zakończeniu realizacji inwestycji,
 - 1.2.6.** zachować bezpieczną odległość od drzew i krzewów rosnących wzdłuż dróg gruntowych w trakcie transportu materiałów na plac budowy; w przypadku konieczności wykorzystywania tych dróg do transportu, drzewa i krzewy zabezpieczyć przed przypadkowym uszkodzeniem, poprzez ich wyгородzenie,
 - 1.2.7.** pnie drzew narażone na uszkodzenia mechaniczne odeskować do wysokości ok. 2 m od poziomu gruntu (dolna część desek winna opierać się na podłożu); odeskowanie przymocować do pnia, w sposób niepowodujący okaleczania drzewa, a pomiędzy odeskowaniem i powierzchnią pnia drzewa umieścić elastyczny materiał (np. grube maty słomiane),
 - 1.2.8.** nie lokalizować ciągów komunikacyjnych i postoju maszyn oraz nie składować materiałów budowlanych, ziemi, odpadów stałych lub płynnych mogących zmienić chemizm gleby (np. sole, oleje, paliwa) w obrębie rzutu korony drzew lub w obrębie krzewów,
 - 1.2.9.** prace ziemne w obrębie brył korzeniowych drzew i krzewów wykonywać ręcznie; odsłonięte korzenie przykrywać matami słomianymi lub jutowymi – przy temperaturach przekraczających 20°C zwilżonymi wodą, by zapobiec wysuszeniu korzeni, natomiast przy temperaturach ujemnych maty powinny być suche, by uniknąć przemarzania korzeni,
 - 1.2.10.** nie rzadziej niż raz dziennie (w trakcie realizacji inwestycji) w porze porannej, kontrolować wykopy oraz inne miejsca mogące stanowić pułapki dla zwierząt:

- płazów, gadów, małych ssaków (ze szczególnym uwzględnieniem okresu migracji i rozrodu, tj. od 15 marca do 15 października), a znajdujące się w nich zwierzęta niezwłocznie odławiać i wypuszczać poza obszar inwestycji, do odpowiednich dla nich siedlisk, przy czym ostatnią kontrolę obecności zwierząt w wykopach przeprowadzić bezpośrednio przed zasypaniem wykopów,
- 1.2.11.** wykopy utrzymywać możliwie jak najkrócej i zasypywać niezwłocznie po zakończeniu prac; przynajmniej jedną ze ścian wykopu łagodnie wyprofilować (pod kątem maksymalnie 45°), w sposób umożliwiający samodzielne wydostanie się zwierząt, które przypadkowo wpadną do wykopu,
- 1.2.12.** na turbinach N4 i N5 zastosować całoroczny automatyczny system detekcyjno-reakcyjny, wykrywający ptaki o co najmniej średnich i dużych rozmiarach ciała, z jednoczesnym interwencyjnym zatrzymywaniem turbin w przypadku zbliżenia się ptaka do zasięgu łopat wirnika; system detekcyjno-reakcyjny (system DR) obligatoryjnie winien spełniać następujące kryteria: być wyposażony w kamery stereoskopowe, pole działania systemu ma obejmować przestrzeń 360° wokół turbin wiatrowej, tak, aby system wykrywał i reagował na ptaki o rozpiętości skrzydeł co najmniej 100 cm, w przypadku ptaków o średnich rozmiarach ciała (rozpiętość skrzydeł od 100 cm do 160 cm) promień efektywnego wykrycia osobnika winien wynosić minimum 500 m (przy skuteczności na poziomie minimum 80%); efektywność detekcji powinna wzrastać wraz z malejącym dystansem ptaka od danej turbiny; rozpoczęcie zatrzymywania wirnika winno nastąpić z odległości minimum 350 m, w przypadku ptaków o dużych rozmiarach ciała (rozpiętość skrzydeł powyżej 160 cm) promień efektywnego wykrycia osobnika winien wynosić minimum 700 m (przy skuteczności na poziomie minimum 80%); efektywność detekcji powinna wzrastać wraz z malejącym dystansem ptaka od danej turbiny; rozpoczęcie zatrzymywania wirnika winno nastąpić z odległości minimum 530 m, system winien umożliwiać całkowite wyłączanie turbin w przypadku stwierdzenia zagrożenia kolizją, równoległe do procesu zatrzymania wirników w turbinach N4 i N5 system ma stosować sygnały ostrzegawcze (dźwięk i/lub światło); sygnały świetlne i dźwiękowe mogą być zastosowane jedynie równoległe do procesu zatrzymywania wirników w celu ograniczenia przypadków całkowitego zatrzymywania turbin w sytuacji zmiany toru lotu ptaka w reakcji na nie; wówczas w przypadku ich zadziałania (tzn. zmiany toru lotu ptaka), możliwe jest wstrzymanie procesu zatrzymywania turbin, system powinien monitorować zachowanie ptaka, nawet gdy ominie on już łopaty turbin; turbiny mogą zostać włączone dopiero, gdy ptak ominie strefę zagrożenia, system będzie gromadził szczegółowe rejestry każdej reakcji na pojawienie się ptaka w pobliżu turbin, w strefie detekcji systemu,
- 1.2.13.** montaż, ustawienie parametrów systemu, o którym mowa w punkcie 1.2.12 oraz testowanie skuteczności jego działania, przeprowadzić pod nadzorem specjalisty ornitologa, który wskaże prawidłowy sposób kalibracji systemu,
- 1.2.14.** w związku z siedliskami nietoperzy, wyłączać turbiny wiatrowe N4 i N5 w okresie od 1 kwietnia do 30 września przy prędkości wiatru nie przekraczającej 6 m/s oraz przy braku opadów deszczu, przy czym: od 1 czerwca do 31 lipca turbiny powinny być wyłączone od zachodu do wschodu słońca, w pozostałym okresie (1 kwietnia – 1 czerwca oraz 1 sierpnia – 30 września) w ciągu 4 godzin po zachodzie słońca,
- 1.2.15.** oświetlenie turbin ograniczyć do minimum, wynikającego z przepisów odrębnych, dotyczących funkcjonowania tego typu instalacji; jako oświetlenie przeszkodowe

- zastosować czerwone światło stroboskopowe o najmniejszej dopuszczalnej mocy i liczbie błysków na minutę, umieszczone na szczytach wież turbin wiatrowych tak, aby jego widoczność z ziemi była jak najmniejsza (optymalnie umieścić oświetlenie bezpośrednio na obudowie gondoli, unikać stosowania dodatkowych podstaw i wysięgników),
- 1.2.16.** zastosować turbiny w odcieniach beżu, zieleni lub szarości, matowych, nie stosować kolorów jaskrawych i farb odbijających światło ultrafioletowe,
- 1.2.17.** w celu lepszej widoczności masztów elektrowni wiatrowych przez ptaki migrujące jedną z trzech łopat każdego masztu pomalować na czerwono lub oznakować ją czerwonymi paskami prostopadłymi do długiej osi łopaty,
- 1.2.18.** na konstrukcji turbin wiatrowych nie umieszczać reklam (z wyjątkiem ewentualnego umieszczenia oznaczenia producenta, inwestora lub właściciela urządzeń),
- 1.2.19.** na działkach dzierżawionych lub będących własnością inwestora: w strefie do 250 m wokół turbin nie wprowadzać sadów, szkółek leśnych, plantacji roślin energetycznych, zalesień, zadrzewień, zakrzewień, ciągów zieleni, zbiorników wodnych (stawów, oczek wodnych, osadników), uprawy kukurydzy i roślin miododajnych (z wyjątkiem rzepaku), a także nie układać pryzm słomy, obornika, drewna lub innych materiałów o wysokości powyżej 5 m, nie składować gruzu, ziemi i innych materiałów zmieniających znacząco ukształtowanie terenu, kosić płaty zbiorowisk innych niż uprawa rolna, występujących wokół podstaw turbin (w najbliższym sąsiedztwie podstawy, do granicy z uprawą rolną), jeden raz w roku, w terminie po 1 sierpnia,
- 1.2.20.** dla ograniczenia efektu migotania cieni zastosować wolnoobrotowe turbiny (12,6 – 20 obr./min.),
- 1.2.21.** linie elektroenergetyczne poprowadzić pod ziemią,
- 1.2.22.** prace budowlane (z wyjątkiem prac wymagających ciągłości technologicznej) oraz transport materiałów budowlanych, realizowane w odległości do 300 m od terenów podlegających ochronie akustycznej, prowadzić wyłącznie w godzinach od 6.00 do 22.00,
- 1.2.23.** zaplecza budowy, pasy montażowe oraz place maszynowe lokalizować w obrębie placów montażowych i manewrowych turbin; w przypadku budowy stacji elektroenergetycznej SN/WN GPO wraz z magazynem energii pas montażowy, zaplecze budowy zlokalizować w granicach budowanej stacji; zaplecza budowy posadowić na utwardzonym terenie; place maszynowe zlokalizować na terenach utwardzonych, uszczelnionych i zabezpieczonych w sposób uniemożliwiający infiltrację lub spływy powierzchniowe w przypadku wycieków (płyty betonowe, wał gruntu),
- 1.2.24.** zaplecza budowy, miejsca postojowe oraz place składowe, zlokalizować w odległości nie mniejszej niż 100 m od cieków i zbiorników wodnych, na terenie utwardzonym i zabezpieczonym przed potencjalnym zanieczyszczeniem środowiska gruntowo-wodnego substancjami ropopochodnymi,
- 1.2.25.** miejsca związane z tankowaniem i naprawami pojazdów oraz maszyn, a także miejsca magazynowania odpadów, zlokalizować w odległości co najmniej 50 m od cieku Sierpienica, Dopływu spod Kowalewa, Dopływu spod Wilkęs, Dopływu spod Drobina, rowów melioracyjnych, a także poza terenami o płytkim zaleganiu wód podziemnych oraz poza obszarami zagrożonymi powodzią, na terenie uszczelnionym i zabezpieczonym przed przedostaniem się zanieczyszczeń, w tym substancji ropopochodnych do gruntu i wód,

- 1.2.26. przenośne sanitariaty zlokalizować minimum w odległości 50 m od granicy cieków wodnych,
- 1.2.27. na etapie realizacji inwestycji z terenu korzystać w sposób oszczędny i zapewniający ochronę środowiska gruntowo-wodnego, w szczególności przed wyciekami substancji ropopochodnych,
- 1.2.28. tankowania maszyn budowlanych dokonywać poza terenem budowy; ewentualne tankowanie sprzętu na placu budowy wykonywać na terenach uszczelnionym, o nieprzepuszczalnym podłożu,
- 1.2.29. zaplecze budowlane wyposażać w środki do neutralizacji rozlanych substancji ropopochodnych; w przypadku awaryjnego wycieku ww. substancji, zanieczyszczenie niezwłocznie usunąć, a zużyte środki do neutralizacji substancji ropopochodnych przekazać uprawnionym odbiorcom,
- 1.2.30. miejsca postoju maszyn i ewentualnego przechowywania paliw zostaną odpowiednio utwardzone, uszczelnione i zabezpieczone w sposób uniemożliwiający infiltrację lub spływy powierzchniowe w przypadku wycieków,
- 1.2.31. niezanieczyszczone wody opadowe i roztopowe z terenu zaplecza budowy odprowadzać do gruntu, nie powodując zalewania terenów sąsiednich oraz nie zmieniając stanu wody na gruncie, a zwłaszcza kierunku i natężenia odpływu ww. wód ze szkodą dla gruntów sąsiednich; ewentualne zanieczyszczone wody opadowe i roztopowe z terenu zaplecza budowy podczyszczać do parametrów zgodnych z wymogami prawa i zagospodarować tak samo, jak ww. wody niezanieczyszczone;
- 1.2.32. na etapie eksploatacji zabezpieczyć urządzenia transformatorowe poprzez instalację wanien wychwytowych o pojemności przekraczającej całkowitą ilość wykorzystywanego oleju (pojemność powinna wynosić co najmniej 110% objętości cieczy w transformatorze), wykonane z takich materiałów, aby ciecz nie przedostała się do środowiska gruntowo-wodnego; prowadzić regularne kontrole techniczne w celu zapobiegania awariom technicznym,
- 1.2.33. w miejscach przejścia trasy kablowej przez rzekę Sierpienicę, ciek i rowy melioracyjne zastosować technologię przewiertu sterowanego lub przecisku sterowanego,
- 1.2.34. przed realizacją inwestycji sprawdzić czy planowane przedsięwzięcie znajduje się w kolizji z urządzeniami melioracji wodnych, takimi jak m.in. ciągi drenarskie, rowy czy rurociągi, których przerwanie mogłoby wywołać negatywny wpływ na stosunki wodne w rejonie inwestycji, a w przypadku gdy zaistnieje konieczność ingerencji w urządzenia melioracyjne dokonać rozwiązania kolizji z ww. urządzeniami zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, zapewniając dalsze prawidłowe funkcjonowanie w obszarach przyległych,
- 1.2.35. przejścia trasy kablowej przez rzekę Sierpienicę, Dopływ spod Kowalewa, Dopływ spod Wilkès oraz rowy melioracyjne wykonywać metodą bezwykopową (np. przy zastosowaniu technologii przewiertu sterowanego lub przecisku sterowanego lub innych metod minimalizujących oddziaływanie prac na środowisko gruntowo-wodne),
- 1.2.36. w przypadku zastosowania metody z użyciem płuczki wiertniczej zastosować obieg zamknięty płuczki,
- 1.2.37. płuczkę wiertniczą podczyszczać z urobku, a następnie urobek przekazywać uprawnionym odbiorcom (jako odpad) do unieszkodliwienia,

- 1.2.38.** roboty ziemne prowadzić w sposób nienaruszający stosunków gruntowo-wodnych, a w szczególności ograniczający ingerencję w warstwy wodonośne,
- 1.2.39.** zdjętą wierzchnią warstwę ziemi (odkład) składować poza terenem zagrożonym powodzią, a także poza obszarami kierunku spływu wód powierzchniowych do ujęć wód podziemnych; odkład wykorzystać w obrębie terenu inwestycyjnego, a jego nadmiar przekazać uprawnionym odbiorcom do zagospodarowania,
- 1.2.40.** w przypadku braku możliwości magazynowania odpadów (etap realizacji) o kodach: 17 01 01, 17 01 81, 17 01 82, 17 04 11 i 17 05 04 w pojemnikach/kontenerach, należy magazynować je selektywnie luzem (w stosach/hałdach/pryzmach) w wyznaczonym miejscu o utwardzonej powierzchni, w sposób który zabezpieczający odpady przed rozprzestrzenianiem się oraz w sposób zabezpieczający środowisko gruntowo – wodnego przed zanieczyszczeniem; powstałe odpady poddawać odzyskowi lub unieszkodliwieniu przez uprawnione podmioty,
- 1.2.41.** odpady niebezpieczne (etap realizacji i eksploatacji) magazynować w zamkniętych, szczelnych i oznakowanych pojemnikach/kontenerach (lub innych urządzeniach przeznaczonych do magazynowania odpadów niebezpiecznych), odpornych na działanie składników umieszczanych w nich odpadów, zlokalizowanych w wyznaczonym, ogrodzonym, zadaszonym, o utwardzonym podłożu miejscu, zabezpieczonym przed wpływem warunków atmosferycznych; a następnie odpady przekazywać uprawnionym odbiorcom do odzysku lub unieszkodliwienia; miejsca magazynowania odpadów niebezpiecznych należy oznaczyć i zabezpieczyć przed wstępem osób nieupoważnionych i zwierząt,
- 1.2.42.** na etapie eksploatacji elektrowni wiatrowych prowadzić okresową kontrolę stanu technicznego turbin oraz zabiegi konserwacyjne w celu wykrycia nieprawidłowości i zapobiegania awariom technicznym mogącym powodować negatywne oddziaływanie na środowisko;
- 1.3. Wymagania dotyczące ochrony środowiska konieczne do uwzględnienia w dokumentacji wymaganej do wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 ustawy ooś:**

- 1.3.1.** posadowienie maksymalnie dwóch turbin wiatrowych wg poniższych lokalizacji:

Lp.	Oznaczenie	Współrzędne w układzie 2000 strefa 7	
		X (wschód)	Y (północ)
1	N4	7426020	5850996
2	N5	7425877	5850065

- 1.3.2.** posadowienie turbin wiatrowych o następujących parametrach dla każdej z nich:

- 1.3.2.1.** maksymalna moc urządzenia: 10 MW,
1.3.2.2. maksymalna wysokość całkowita: 300 m,
1.3.2.3. maksymalna średnica wirnika: 200 m,
1.3.2.4. maksymalna wysokość wieży: 200 m,
1.3.2.5. maksymalny poziom mocy akustycznej: 109 dB.

- 2. Nakładam obowiązek monitorowania oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko po realizacji inwestycji:**

- 2.1. Wykonać monitoring ornitofauny, obejmujący moduły:**

- 2.1.1.** badania dynamiki liczebności ptaków w cyklu rocznym - liczenia z transektów,
2.1.2. badania natężenia wykorzystania przestrzeni powietrznej przez ptaki – liczenia z punktów obserwacyjnych,

- 2.1.3. cenzus lęgowych gatunków kluczowych,
- 2.1.4. identyfikację zgrupowań i koncentracji ptaków, w tym żerujących lub zbierających się na nocleg na terenie farmy i w jej otoczeniu;
- 2.2. Monitoring ornitologiczny prowadzić według następujących zasad:**
 - 2.2.1. monitoring winien być wykonany przez specjalistów z dziedziny ornitologii w sposób oraz przy zastosowaniu aktualnych wytycznych, metod i sprzętu zalecanych według najlepszej współczesnej wiedzy,
 - 2.2.2. badania mają obejmować cykl roczny, tj. wszystkie okresy fenologiczne, trzykrotnie powtarzany, w ciągu pięciu lat od oddania inwestycji do użytkowania, przy czym obowiązkowo badaniami objąć pierwszy rok po oddaniu przedsięwzięcia do użytkowania,
 - 2.2.3. obserwacje mają być prowadzone z najwyższym natężeniem badań w okresie rozrodu bielika (luty – czerwiec) oraz migracji ptaków (marzec, wrzesień – październik), z następującą liczbą kontroli w poszczególnych miesiącach roku: styczeń – 2 kontrole (co 14 dni), luty – 3 kontrole (co 10 dni), od marca do czerwca – po 4 kontrole w miesiącu (co 7 dni), lipiec – 3 kontrole (co 10 dni), od sierpnia do listopada – po 4 kontrole w miesiącu (co 7 dni), grudzień – 2 kontrole (co 14 dni); łącznie 42 kontrole; dopuszczalne jest przesunięcie częstotliwości kontroli o 2 – 3 dni,
 - 2.2.4. obserwacje mają być prowadzone z tych samych powierzchni badawczych, które stosowano w trakcie monitoringu przedrealizacyjnego (punkty obserwacyjne, transekty, powierzchnia cenzusu stanowisk lęgowych, wyszukiwanie koncentracji ptaków);
- 2.3. Wykonać monitoring śmiertelności ptaków, przeprowadzony według następujących zasad:**
 - 2.3.1. monitoring winien być wykonany przez specjalistów z dziedziny ornitologii, zgodnie z metodyką zalecaną według najlepszej obecnej wiedzy w zakresie badania wpływu farm wiatrowych na ptaki po uruchomieniu inwestycji,
 - 2.3.2. badania mają być przeprowadzone w cyklu rocznym, trzykrotnie powtórzone, w ciągu pięciu lat od oddania inwestycji do użytkowania (optymalnie kontrole w 1, 3 i 5 roku po oddaniu farmy do eksploatacji), badania śmiertelności powinny być prowadzone równolegle do monitoringu wykorzystania przestrzeni przez ptaki (wszystkie moduły) przez cały czas jego trwania,
 - 2.3.3. monitoring obejmować ma poszukiwanie ciał ptaków – ofiar kolizji, należy liczyć wszystkie znalezione martwe ptaki,
 - 2.3.4. kontrole prowadzić w promieniu do 210 m od podstawy każdej turbiny, wzdłuż transektów oddalonych od siebie o ok. 5 – 10 m,
 - 2.3.5. kontrole prowadzić w odstępach nie dłuższych niż co 7 – 10 dni (łącznie 42 kontrole w roku, rozmieszczone w czasie, podobnie jak liczenia na punktach obserwacyjnych i transektach),
 - 2.3.6. w przypadku stwierdzenia martwego ptaka odnotować następujące dane: gatunek (jeśli określenie gatunku nie jest możliwe, należy podać przynajmniej nazwę rzędu lub rodziny), wiek i płeć (jeśli to możliwe), współrzędne geograficzne miejsca znalezienia ofiary kolizji, odległość od turbiny, dokumentację fotograficzną ofiary kolizji, dodatkowe informacje (np. stan rozkładu ciała ofiary, informacje, że ptaka zanotowano także na poprzedniej kontroli),
 - 2.3.7. na podstawie uzyskanych danych oszacować śmiertelność ptaków w oparciu o zalecane metody statystyczne;

2.4. Wykonać monitoring chiropterofauny, obejmujący automatyczną rejestrację aktywności nietoperzy, prowadzony według następujących zasad:

- 2.4.1. monitoring winien być wykonany przez specjalistów z dziedziny chiropterologii w sposób oraz przy zastosowaniu aktualnych wytycznych, metod i sprzętu zalecanych według najlepszej współczesnej wiedzy,
- 2.4.2. badania mają obejmować cykl roczny, tj. wszystkie okresy aktywności nietoperzy, trzykrotnie powtarzany, w ciągu pięciu lat od oddania inwestycji do użytkowania, przy czym obowiązkowo badaniami objąć pierwszy rok po oddaniu przedsięwzięcia do użytkowania,
- 2.4.3. rejestracja powinna być prowadzona przez wszystkie sezony aktywności nietoperzy, tj. w okresie co najmniej od 1 kwietnia do 31 października, z częstotliwością nie mniejszą niż co 7 dni, przez jedną noc, tj. od jednej godziny przed zachodem słońca do jednej godziny po wschodzie słońca,
- 2.4.4. rejestrację aktywności nietoperzy prowadzić w pobliżu turbin wiatrowych N4 i N5, na wysokości pracy łopat wirnika; urządzenia monitorujące zamontować na gondoli turbiny,
- 2.4.5. montaż, kalibrację urządzeń rejestrujących oraz testowanie ich działania przeprowadzić pod nadzorem specjalisty chiropterologa, który wskaże prawidłową lokalizację i ustawienia urządzeń;

2.5. Wykonać monitoring śmiertelności nietoperzy, przeprowadzony wg następujących zasad:

- 2.5.1. monitoring powinien być wykonany przez specjalistów z dziedziny chiropterologii, zgodnie z metodyką zalecaną według najlepszej obecnej wiedzy w zakresie badania wpływu farm wiatrowych na nietoperze po uruchomieniu inwestycji,
- 2.5.2. badania mają być prowadzone w cyklu rocznym, trzykrotnie powtórzone, w ciągu pięciu lat od oddania inwestycji do użytkowania, przy czym obowiązkowo badaniami należy objąć pierwszy rok po oddaniu przedsięwzięcia do użytkowania, badania śmiertelności powinny być prowadzone równolegle do monitoringu aktywności nietoperzy przez cały czas jego trwania,
- 2.5.3. monitoring powinien obejmować poszukiwanie ciał nietoperzy – ofiar kolizji,
- 2.5.4. kontrole prowadzić w promieniu do 120 m od podstawy turbiny, kontrole prowadzić w równych odstępach czasu, co 5 – 7 dni, w okresie od 1 kwietnia do 31 października (niewielkie odstępstwa możliwe są w przypadku skrajnie niekorzystnych warunków pogodowych) (łącznie 30 – 43 kontrole); dopuszcza się połączenie poszukiwania martwych nietoperzy z badaniami w zakresie poszukiwania martwych ptaków, wówczas terminy badań mogą być modyfikowane tak, by zoptymalizować efektywność prac przez połączenie obu badań terenowych; w takiej sytuacji żadna z przerw pomiędzy kontrolami nie powinna być dłuższa niż 14 dni, a w okresie sierpień – wrzesień nie dłuższa niż 7 dni, natomiast łączna liczba kontroli w sezonie nie może być mniejsza niż 30,
- 2.5.5. na podstawie uzyskanych danych oszacować śmiertelność nietoperzy w oparciu o zalecane metody statystyczne;

2.6. Wyniki monitoringów, o których mowa w punktach 2.1 – 2.5 przedłożyć Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Warszawie do 31 stycznia każdego roku następującego po roku prowadzenia obserwacji.

3. Nie stwierdzam konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o której mowa w art. 72 ust. 1 ustawy ooś.

4. Nakładam obowiązek wykonania analizy porealizacyjnej:
- 4.1. Po upływie 12 miesięcy od dnia uruchomienia turbiny, na podstawie wyników uzyskanych w trakcie przeprowadzonego I etapu monitoringu, wykonać wstępną analizę wpływu turbiny na ptaki i nietoperze i przedłożyć ją Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Warszawie w terminie 14 miesięcy od daty oddania inwestycji do użytkowania;
- 4.2. Po upływie od trzech do pięciu lat (w zależności od wybranej ścieżki monitoringu) od dnia uruchomienia inwestycji, na podstawie wyników badań uzyskanych w trakcie pełnego monitoringu, wykonać analizę porealizacyjną w zakresie wpływu turbiny wiatrowej na śmiertelność ptaków i nietoperzy, i przedłożyć ją Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Warszawie w terminie 6 miesięcy od zakończenia wykonania pełnego monitoringu poinwestycyjnego;
- 4.3. Analiza porealizacyjna (zarówno wstępna, jak i wykonana po zakończeniu pełnego monitoringu) winna zawierać w szczególności informacje dotyczące:
- 4.3.1. dynamiki liczebności i natężenia przelotów ptaków, aktywności nietoperzy oraz sposobu wykorzystania przestrzeni powietrznej przez ww. grupy zwierząt w trakcie eksploatacji inwestycji,
- 4.3.2. śmiertelności ptaków i nietoperzy w wyniku kolizji z elementami turbiny,
- 4.3.3. oceny faktycznej skali oddziaływania inwestycji na ptaki i nietoperze,
- 4.3.4. wskazania dotyczące ewentualnej konieczności zastosowania dodatkowych rozwiązań ograniczających śmiertelność ptaków i nietoperzy lub modyfikacji podjętych uprzednio działań.

UZASADNIENIE

W dniu 3 września 2025 r. do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie (zwanego dalej „Regionalnym Dyrektorem”) został doręczony ww. wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Uzupełnienia przedmiotowego wniosku zostały doręczone w dniach: 19 września 2025 r., 7 listopada 2025 r. oraz 20 listopada 2025 r.

Analiza zebranej dokumentacji wykazała, iż przedmiotowe przedsięwzięcie należy do przedsięwzięć, o których mowa w art. 75 ust. 1 pkt 1 lit. r ustawy ooś i tym samym potwierdziła właściwość Regionalnego Dyrektora (uwzględniając art. 75 ust. 1 pkt 1a ustawy ooś).

Rodzaj, parametry techniczne oraz zasięg potencjalnego oddziaływania na środowisko przedmiotowej inwestycji zaliczają ją do grupy przedsięwzięć wymienionych w § 3 ust. 1 pkt 6 lit. b oraz pkt 62 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839, ze zm.).

Teren, na którym planowana jest lokalizacja przedmiotowej inwestycji częściowo objęty jest miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Teren lokalizacji turbin wiatrowych objętych wnioskiem znajduje się w granicach obowiązywania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, przyjętego Uchwałą Nr 71/XV/2025 Rady Gminy Zawidz z dnia 26 czerwca 2025 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części obrębów Kęsice, Krajewice Małe, Jeżewo, Makomazy, Krajewice Duże, Majki Małe, Rekowo, Petrykozy, Szumanie Pustoly, Mańkowo, Szumanie, Chabowo Świniary w gminie Zawidz – ETAP 1 (ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego

z dnia 17 lipca 2025 r. poz. 6756), w miejscach oznaczonych symbolami: 2.2PEW-KR oraz 2.1PEW-KR, których przeznaczenie to „teren elektrowni wiatrowej lub komunikacji drogowej wewnętrznej”.

Analiza przedłożonego materiału dowodowego pozwala na stwierdzenie, że inwestycja objęta przedmiotowym wnioskiem jest zgodna z obowiązującymi na tym terenie miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, a także zapisami art. 4 ust. 1, a także art. 4c ust. 1 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 317), które dotyczą lokalizacji elektrowni wiatrowych względem budynku mieszkalnego albo budynku o funkcji mieszanej oraz parków narodowych, rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych i obszarów Natura 2000.

W dniu 16 października 2025 r. została doręczona do tutejszego organu opinia Mazowieckiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego (zwanego dalej „MPWIS”) z dnia 16 października 2025 r. (znak: ZS.7040.99.2025), wskazująca na brak potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla przedmiotowego przedsięwzięcia. Pismem z dnia 10 grudnia 2025 r. (znak: ZS.7040.99.2025) MPWIS podtrzymał ww. stanowisko.

Regionalny Dyrektor w dniu 4 grudnia 2025 r. uzyskał stanowisko Dyrektora Zarządu Zlewni we Włocławku Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie z dnia 4 grudnia 2025 r. (znak: WK.ZZŚ.4901.192.2025) stwierdzające, że przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko dla ww. przedsięwzięcia nie jest wymagane oraz wskazujące na konieczne do uwzględnienia w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach warunki i wymagania. Przedmiotowe stanowisko zostało uwzględnione w warunkach wskazanych w sentencji niniejszej decyzji, z wyjątkiem aspektów wynikających z przepisów prawa. Ilekroć dalej w uzasadnieniu będzie mowa o warunkach – należy rozumieć przez to odpowiednie punkty i podpunkty sentencji niniejszej decyzji.

W dniu 19 grudnia 2025 r. Regionalny Dyrektor wydał postanowienie (znak: WOOS-II.420.71.2025.AGO.13), którym nałożył obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko dla planowanego przedsięwzięcia oraz ustalił zakres raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko na zgodny z zapisami art. 66 ustawy ooś, wskazując jednocześnie elementy wymagającej szczegółowej analizy.

W dniu 19 stycznia 2026 r. do tutejszego organu został doręczony raport ooś. Uzupełnienia raportu ooś zostały doręczone w dniach: 29 stycznia 2026 r., 18 lutego 2026 r., 24 lutego 2026 r., 13 kwietnia 2026 r.

Regionalny Dyrektor w trakcie prowadzonego postępowania przeanalizował dokumentację zgromadzoną w sprawie. Przeprowadzona analiza - o której mowa powyżej - potwierdziła, że treść przedłożonego raportu ooś jest zgodna z art. 66 ustawy ooś, a zawarte w niej warunki realizacji przedsięwzięcia i projektowane rozwiązania chroniące środowisko zostały zaproponowane racjonalnie i adekwatnie do charakteru i skali oddziaływania inwestycji na środowisko. Regionalny Dyrektor w celu zminimalizowania wpływu rozpatrywanego przedsięwzięcia na środowisko wziął pod uwagę i uwzględnił ww. ustalenia zawarte w raporcie ooś i określił na ich podstawie:

1. rodzaj i miejsce realizacji przedsięwzięcia,
2. warunki korzystania ze środowiska w fazie realizacji i eksploatacji lub użytkowania tego przedsięwzięcia oraz nałożył obowiązek działań ze szczególnym uwzględnieniem konieczności ochrony cennych wartości przyrodniczych, zasobów naturalnych i zabytków

- oraz ograniczenia uciążliwości dla terenów sąsiednich oraz nałożył obowiązek działań polegających na unikaniu, zapobieganiu, ograniczeniu oddziaływania przedsięwzięć na środowisko,
3. wymagania dotyczące ochrony środowiska konieczne do uwzględnienia w dokumentacji wymaganej do wydania decyzji, o których mowa w art. 72 ust. 1 ustawy ooś,
 4. konieczność wykonania badań monitoringowych,
 5. brak konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji, o której mowa w art. 72 ust. 1 ustawy ooś,
 6. konieczność nałożenia obowiązku przedstawienia analizy porealizacyjnej.

Planowane przedsięwzięcie polega na budowie do 2 turbin wiatrowych, każda o mocy do 10 MW, wraz z drogami dojazdowymi, placami montażowymi, sieciami kablowymi energetycznymi średniego napięcia i telekomunikacyjnymi oraz stacją GPO wraz z magazynem energii i urządzeniami zapewniającymi możliwość użytkowania przedsięwzięcia. Turbiny wiatrowe (fundament) zlokalizowane będą na działkach o nr ew. 73 - obręb Chabowo Świniary oraz 24 - obręb Mańkowo, na terenie gminy Zawidz. Wysokość całkowita turbin wiatrowych wyniesie do 300 m, a średnica wirnika - do 200 m. Długość nowobudowanych dróg dojazdowych wyniesie do 1 km, długość dróg publicznych i wewnętrznych przeznaczonych do użytkowania bądź remontu - ok. 600 m.

Teren objęty inwestycją zlokalizowany jest poza granicami obszarów podlegających ochronie na mocy uoop. Najbliższym obszarem Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 jest obszar specjalnej ochrony ptaków Doliny Wkry i Mławki PLB140008 zlokalizowany w odległości ok. 14,8 km od granic planowanej inwestycji. Obszar przeznaczony pod inwestycję, znajduje się poza granicami korytarzy ekologicznych (<https://mapa.korytarze.pl/>).

Planowana do realizacji elektrownia wiatrowa została zaprojektowana na terenach reprezentujących typowy krajobraz rolniczy północnego Mazowsza. Wszystkie z planowanych do posadowienia turbin wiatrowych zostaną posadowione na gruntach wykorzystywanych rolniczo jako pola uprawne. Teren, na którym zaplanowano elektrownie wiatrowe jest płaski i pozbawiony otwartych zbiorników wodnych. Jak wynika z raportu ooś, planowana inwestycja nie wpłynie negatywnie na walory krajobrazowe otaczających terenów, w tym na walory krajobrazowe obszarów chronionych. Zgodnie z opracowaniem „Przyrodnicze uwarunkowania lokalizacji elektrowni wiatrowych na Mazowszu”, wykonanym na potrzeby Regionalnego Dyrektora, planowana farma elektrowni wiatrowych znajduje się na terenie bez przeciwwskazań przyrodniczych do lokalizacji elektrowni wiatrowych.

Teren badań znajduje się w województwie mazowieckim, w gminie Zawidz. Obszar, w którym zlokalizowana została inwestycja został bardzo dobrze rozpoznany pod kątem przyrodniczym podczas monitoringów i badań przyrodniczych prowadzonych przez autora w latach: 2013-2015, 2021-2022 oraz 2023-2024. Badaniami objęto teren planowanej farmy wiatrowej „Zawidz”, wraz z jej bezpośrednim otoczeniem (bufor 200 m od przedsięwzięcia), przy czym teren zróżnicowano pod względem szczegółowości badań. Podstawą opracowania są dwa źródła danych. Wyniki badań terenowych uzyskane w latach 2013, 2014 oraz 2022. Badania terenowe wykonane w 2024 r. przez grupę specjalistów, miały uzupełnić posiadaną wiedzę i wskazać ewentualne zmiany. W wynikach uwzględniono także obserwacje dokonane podczas monitoringu ptaków i nietoperzy prowadzonego w tym obszarze w latach 2023-2024.

Badania flory i jej siedlisk prowadzono od czerwca do sierpnia 2024 r. – w okresie optymalnym dla rozwoju flory, metodą marszrutową z uwzględnieniem różnorodności siedlisk przyrodniczych. W spisach florystycznych uwzględniono wszystkie gatunki roślin naczyniowych, mszaków i porostów znajdujące się w granicach badań szczegółowych oraz cenne gatunki mieszczące się w wyznaczonym zakresie ogólnym. Równolegle określano typy siedlisk przyrodniczych, które podzielono na ruderalne, segetalne, łąkowe i pastwiskowe, leśne i zadrzewienia, zaroślowe, wodne i przywodne oraz murawowe.

Na badanym terenie stwierdzono występowanie następujących typów siedlisk:

- leśne (łęg jesionowo-olszowy, łęg jesionowo-wiązowy, bory sosnowe na glebach mineralnych oraz subkontynentalny bór mieszany, a także formy zdegenerowane żyznych i umiarkowanie żyznych lasów liściastych, które występują głównie w formie niedużych zadrzewień);
- zbiorowiska zaroślowe (zarośla bzu czarnego, zarośla łożowe);
- ruderalne (zbiorowiska z pokrzywą i podagrycznikiem, zbiorowisko stokłosa bezostnej, zespół żmijowca i nostryków, zespół bylicy i wrotyczu pospolitego);
- wodne (zbiorowiska rzęs wodnych, zbiorowiska roślin zanurzonych w wodzie i zakorzenionych na dnie, zbiorowiska roślin o liściach pływających na powierzchni wody);
- przywodne (szuwary właściwe, szuwary wielkoturzycowe);
- segetalne;
- łąkowe (łąki wyczyńcowe, łąki śmiatkowe, łąki kłosówkowe, łąki rajgrasowe, łąki wiechlinowo-kostrzewowe, łąki kulturowe);
- pastwiska (użytkowane ekstensywnie i intensywnie).

Flora badanego terenu jest stosunkowo bogata i reprezentowana przez 259 gatunków roślin naczyniowych, 28 gatunków mszaków oraz 9 gatunków porostów. Wśród nich ochroną gatunkową częściową objęty jest 1 gatunek rośliny naczyniowej: grzybień biały *Nymphaea alba* i 10 gatunków mchów, min.: brodawkowiec czysty *Pseudoscleropodium purum*, dzióbekowiec Zetterstedta *Eurhynchium angustirete*, gajnik lśniący *Hylocomium splendens*, płonnik pospolity *Politrychum commune*.

W roku 2024 przeprowadzono trzy kontrole podczas których oceniono stan wcześniej badanych siedlisk bezkręgowców oraz charakter siedlisk na północ od Mańkowa. Podczas kontroli wiosennych badano aspekt wiosennej fauny bezkręgowcej. W obszarach wyznaczonych do szczegółowych badań kontrolowano wszystkie siedliska, natomiast na pozostałym obszarze kontrolowano siedliska, w których spodziewano się występowania cennych gatunków. W sierpniu dokonano ponownego przeglądu terenu (głównie na północ od Mańkowa) pod kątem występowania pachnicy dębowej. W analizie fauny bezkręgowcej w dużej mierze oparto się na wynikach uzyskanych w latach 2013, 2014 oraz 2022. Najwięcej danych zebrano w latach 2013 i 2014, kiedy scharakteryzowano szczegółowo faunę badanego obszaru. W roku 2022 uzupełniono wcześniejsze dane o nowe obszary oraz oceniono zmiany jakie zaszły w siedliskach i w faunie na przestrzeni lat, w badaniach skupiano się przede wszystkim na gatunkach chronionych.

Łącznie z analizowanego terenu wykazano 192 taksony bezkręgowców. Większość gatunków odnotowano w siedliskach lądowych, które dominowały i były intensywniej badane. Wśród stwierdzonych gatunków dominują zwierzęta pospolite i eurytopowe, odnotowano tylko 5 gatunków podlegające ochronie gatunkowej – wszystkie to trzmiele objęte ochroną częściową.

Dominującymi siedliskami na obszarze inwestycji są pola uprawne. Zespoły bezkręgowców zasiedlających tego typu siedliska zazwyczaj są uboższe niż siedliska łąkowe i leśne i cechują się niestabilnością. Ich skład w dużej mierze kształtowany jest przez rodzaj upraw, które ulegają

częstym zmianom. Większość z wykazanych gatunków, związana była z miedzami i przydrożami. Były to przede wszystkim gatunki pospolite i eurytopowe – zalatujące do kwitnących roślin błonkówki, w tym dwa najpospolitsze trzmiele – *Bombus terrestris* i *Bombus lapidarius*, kilka gatunków motyli, głównie z rodziny *Pieridae*, oraz kilka pospolitych chrząszczy. Generalnie jednak fauna badanych pól uprawnych była raczej uboga. Znacznie bogatszym faunistycznie typem użytków rolniczych są użytki zielone – łąki i pastwiska. Z terenu tych siedlisk wykazano niemal dwukrotnie więcej gatunków niż z pól, miedz i przydroży. Różnica wynika przede wszystkim z dużej liczby wykazanych na łąkach owadów zapylających kwiaty – a więc motyli i błonkówek. Znacznie bogatsze były także pozostałe grupy, głównie chrząszcze, pluskwiaki. Nad łąkami notowano także licznie żerujące pospolite ważki, zalatujące z licznych zbiorników wodnych – przede wszystkim szablaki krwiste *Sympetrum sanguineum* i zwyczajne *Sympetrum vulgatum*, a bliżej wód stosunkowo liczne gatunki z rodziny *Coenagrionidae*. Bogatsze były łąki użytkowane ekstensywnie. Spośród siedlisk lądowych, zdecydowanie najbogatsze gatunkowo były lasy i zadrzewienia. W tego typu siedliskach występowała większość odnotowanych gatunków lądowych (111 taksonów). Jest to wynik oczekiwany, gdyż w tych siedliskach spodziewać się należy gatunków typowo leśnych, związanych pokarmowo z drzewami i krzewami, ale na skrajach także gatunków charakterystycznych dla innych siedlisk. W zadrzewieniach odnotowano największą liczbę gatunków chrząszczy, w tym gatunków związanych z lasami, krzewami i drzewami, np. *Apoderus coryli*, *Attelabus nitens*, *Byctiscus populi*, *Chrysomela populi*, *Deporaus betulae* czy *Phyllobius pyri*. Licznie notowano też zlatujące do kwitnących na obrzeżach i przydrożach kwiatów motyle, ważki, a także błonkówki – w lasach i zadrzewieniach występowały wszystkie odnotowane gatunki trzmieli. Większość z odnotowanych gatunków to gatunki pospolite. W siedliskach wodnych odnotowano występowanie 56 taksonów bezkręgowców. Nie jest to duża liczba, pod uwagę należy jednak wziąć cel badań i przyjętą metodykę. Stwierdzone bezkręgowce wodne związane są z dwoma typami siedlisk – drobnymi zbiornikami oraz rzeką niziną. Fauna rzeczna związana jest z Sierpienicą, która jest stosunkowo niewielkim ciekim, w okresie letnim silnie zarośniętym na całej szerokości przez roślinność szuwarową. Niemniej jedynie w Sierpienicy występowały licznie gatunki związane z rzekami – *Hydropsyche* sp., *Calpteryx splendens*, *Calopteryx virgo*, *Gammarus* sp. Innym większym ciekim na badanym terenie jest dopływ Sierpienicy płynący od okolic Milewka do Jeżewa gdzie uchodzi do Sierpienicy. Drugim typem wód są różnorodne drobne zbiorniki i rowy melioracyjne. W znacznej części są to siedliska astatyczne, zanikające w okresie letnim. Fauna zasiedlająca tego typu zbiorniki to fauna eurytopowa, w znacznej części charakterystyczna dla wód okresowych, np. *Limnephilus stigma*, *Limnephilus flavicornis*, *Coenagrion puella*, *Coenagrion pulchellum*.

Podobnie jak w latach ubiegłych – nie stwierdzono pachnicy dębowej i ocena drzewostanu pod tym względem nie uległa zmianie. Ocenia się, że pachnica dębowa nie występuje w granicach szczegółowo badanych terenów. Prawdopodobieństwo występowania tego chrząszcza w badanych drzewach ocenia się jako bardzo niskie. Nie stwierdzono też występowania innych gatunków saproksylicznych podlegających ochronie prawnej.

Badania terenowe herpetofauny na potrzeby analizowanej inwestycji przeprowadzono w latach 2022 i 2024. W roku 2022 kontrole przeprowadzono w okresie wczesnowiosennym (kontrole dzienne, marzec-kwiecień) oraz późnowiosennym (kontrole wieczorne w maju). W roku 2024 badania przeprowadzono w marcu i kwietniu, przy czym skupiano się głównie na aktualizacji danych z roku 2022. Podczas badań skontrolowano wszystkie zbiorniki wodne znajdujące się na analizowanym terenie, zanotowano występujące w nich płazy i oceniono ich przydatność do rozrodu tych zwierząt. Uwagę poświęcano także wykryciu ewentualnych tras migracji (wyszukiwanie martwych płazów na drogach) i miejsc koncentracji płazów w okresie

wiosennym. Kontrolę jesienną poświęcono na wyszukiwaniu martwych płazów na drogach w celu wykrycia ewentualnych tras migracji w wytypowanych wcześniej miejscach. Gadów poszukiwano aktywnie podczas kontroli płazów i bezkręgowców. Zwierząt poszukiwano wzrokowo penetrując właściwe siedliska.

Na badanym terenie stwierdzono występowanie przynajmniej 9 gatunków płazów (żab zielonych nie oznaczano do gatunku) oraz 1 gatunek gada. Wśród odnotowanych gatunków 5 podlega ochronie gatunkowej ścisłej, 5 objętych jest ochroną gatunkową częściową. Ponadto 6 gatunków wymienionych jest w załączniku IV Dyrektywy Siedliskowej, a kumak nizinny nie został stwierdzony w rejonie turbin N4 i N5.

Zinwentaryzowano 22 siedliska wodne, które oceniono pod kątem przydatności do rozrodu płazów. Są to w większości stawy i drobne zbiorniki oraz rowy melioracyjne. Wśród wskazanych siedlisk nie stwierdzono na analizowanym obszarze szczególnie cennych. Cały badany teren jest bogaty w różnorodne drobne zbiorniki, w których odbywa się rozród płazów i przyjąć należy, że na całym terenie odbywa się wiosenna migracja płazów do tych zbiorników. W szczególności, za trasy migracji uznać należy wszelkie ciekie, większe rowy i podłużne obniżenia terenu z drobnymi zbiornikami tworzącymi ciągi hydrologiczne.

Na terenie planowanej inwestycji w latach 2023-2024 prowadzono roczny monitoring ornitologiczny zgodnie z najnowszymi wytycznymi, na podstawie którego dokonano oceny oddziaływania inwestycji na ptaki. Wyniki uzyskane w trakcie wskazanych wyżej badań nie były jednak w pełni wystarczające do oceny oddziaływania prac budowlanych. Dlatego w celu szczegółowego rozpoznania lęgów ptaków w strefie potencjalnego oddziaływania budowy turbin oraz nowych odcinków dróg dojazdowych przeprowadzono dodatkowe kontrole. Badaniami objęto teren, na którym zlokalizowane zostaną turbiny oraz nowobudowane odcinki dróg. Podczas wizyt prowadzono obserwacje przemieszczając się po wyznaczonym obszarze i w jego otoczeniu. W obszarze planowanej inwestycji oraz terenach przyległych przeprowadzono kontrole terenowe obejmujące następujące moduły: obserwacje punktowe, liczenia transektowe, cenzus gatunków średniolicznych i rzadkich, badania w protokole MPPL. Ponadto podczas wszystkich wizyt terenowych zwracano uwagę na przemieszczanie się ptaków szczególnie narażonych na kolizje z turbinami i nanoszono na mapy miejsca żerowania. Podczas obserwacji w analizowanym obszarze (tereny planowanej lokalizacji turbin oraz bufor w promieniu ok. 2 km) stwierdzono 112 gatunków ptaków. Spośród nich, 97 gatunków ptaków objętych jest ścisłą ochroną gatunkową, 7 częściową oraz 7 jest gatunkami łownymi. Czternaście gatunków chronionych jest w ramach sieci Natura 2000 (dyrektywa 2009/147/WE z 30 listopada 2009 w sprawie ochrony dzikiego ptactwa), min.: kania ruda *Milvus milvus*, siewka złota *Pluvialis apricaria*, błotniak stawowy *Circus aeruginosus*.

Podczas obserwacji w okresie jesiennym (tj. od 15 sierpnia do 30 listopada 2023 r.), w trakcie liczeń punktowych, stwierdzono występowanie 70 gatunków ptaków. Większość wszystkich obserwowanych ptaków (89,1% z 9246 obserwowanych osobników) to gęsi zbożowe i zięby. W tym samym okresie, w trakcie liczeń transektowych, stwierdzono występowanie 65 gatunków ptaków. Niemal połowę wszystkich obserwowanych ptaków (48,33% z 4366 obserwowanych osobników) to czajki, szpaki, grzywacze, zięby i gęsi zbożowe. Łącznie podczas migracji jesiennej stwierdzono 81 gatunków ptaków. Największe liczebności obserwowanych ptaków w okresach migracji odnotowano w październiku. W okresie migracji jesiennej teren planowanego zespołu elektrowni wiatrowych jest miejscem koczowania i żerowania głównie czajki. Jej stada obserwowano ok. 1400 m na południowy zachód od turbiny N5 (120 ptaków). Podczas obserwacji w okresie migracji wiosennych (marzec, kwiecień), w trakcie liczeń punktowych stwierdzono występowanie 59 gatunków ptaków. Większość obserwowanych ptaków (62,49%) to gęsi zbożowe, grzywacze i zięby. Podczas obserwacji, w trakcie liczeń

transektowych stwierdzono występowanie 68 gatunków ptaków. Większość obserwowanych ptaków (53,34%) to grzywacze, zięby, szpaki i skowronki. W okresie migracji wiosennej obserwowano wykorzystanie analizowanego terenu jako miejsca koczowania i żerowania dwóch gatunków ptaków: siewka złota: ok. 1900 m na zachód od turbiny N4 i N5 (400 - 900 ptaków) i czajka: ok. 1 400 m na południowy zachód od turbiny N5 (100 ptaków), ok. 1 900 m na zachód od turbiny N4 i N5 (200 - 250 ptaków).

W okresach migracji 68% ptaków przelatywało nad powierzchnią nie zatrzymując się. Analiza wykazała, że 33,5% przemieszczających się w okresach migracji ptaków obserwowano w strefie pracy rotora. Zdecydowana większość obserwacji dotyczyła ptaków w strefie poniżej zasięgu wirnika turbiny (76,3%; 56,74% wiosną i 80,85% jesienią).

W okresie zimowym (od grudnia do końca lutego) podczas liczeń transektowych na obszarze inwestycji stwierdzono występowanie 41 gatunków ptaków. Wśród stwierdzonych gatunków, oprócz stada gęsi zbożowych, dominowały obserwacje ptaków osiadłych. Podczas liczeń punktowych na obszarze inwestycji stwierdzono występowanie 39 gatunków ptaków. Dominantami w ugrupowaniu tego okresu były gęsi stanowiące 56,21 % obserwowanych ptaków. Jednak obserwacje stad tych najliczniejszych ptaków obserwowano podczas kontroli w końcu lutego, stada te można zakwalifikować już jako migracje wiosenne. W okresie zimowym teren planowanego zespołu elektrowni wiatrowych nie jest istotnym miejscem koczowania ani żerowania ptaków, o czym świadczą niskie liczebności obserwowanych ptaków. W okresie lęgowym oraz polęgowym (obejmującym czas dyspersji polęgowej młodych osobników oraz początek migracji jesiennej niektórych gatunków: 1 maja - 15 sierpnia) w obrębie analizowanej powierzchni podczas obserwacji transektowych stwierdzono występowanie 70 gatunków ptaków, a 33,64% wszystkich obserwacji stanowiły liczebności dwóch gatunków: szpak, dymówka. W okresie lęgowym oraz polęgowym w obrębie analizowanej powierzchni podczas obserwacji punktowych stwierdzono występowanie 59 gatunków ptaków, a 52,78% wszystkich obserwacji stanowiły liczebności trzech gatunków: szpak, dymówka i czajka. W okresie lęgowym 90% obserwowanych ptaków przemieszczało się poniżej zasięgu rotora, 9,6% przemieszczało się w strefie kolizyjnej.

Ugrupowania ptaków lęgowych na tym terenie to przede wszystkim ptaki krajobrazu rolniczego. Na obszarze tym zdecydowanym dominantem był skowronek, co potwierdzają wyniki badań na powierzchni MPPL. Na analizowanych powierzchniach jego zagęszczenie wahało się od 9 do 18 osobników. W Polsce przeciętne zagęszczenie krajobrazowe wynosi 23,5 pary/km². Rolniczy charakter analizowanych powierzchni potwierdza też występowanie pliszki żółtej (1 - 8 osobników). Przeciętne zagęszczenie w przeliczeniu na obszar całego kraju wynosi 4,67 pary/km². Spośród 54 gatunków stwierdzonych łącznie na powierzchniach MPPL większość należy do najpospolitszych gatunków ptaków stwierdzonych na powierzchniach.

Na powierzchniach obejmujących teren planowanej inwestycji (rozumianych jako teren zajęty przez elektrownie wiatrowe oraz obszar w promieniu 500 m wokół turbin N4 i N5) stwierdzono 7 lęgów gatunków rzadkich: gąsiorek, lerka, dzięcioł czarny i ortolan. W obszarze monitoringu stwierdzono 1 stanowisko lęgowe błotniaka łąkowego w rejonie miejscowości Bełkowo, ok. 2,2 km na południowy wschód od planowanej lokalizacji turbiny nr N5.

Obszar planowanej lokalizacji znajduje się pomiędzy dwoma obszarami koncentracji stanowisk lęgowych błotniaka łąkowego, gdzie odnotowano od 13 do 16 par lęgowych. Błotniak łąkowy jest gatunkiem, który lęgnię się w otwartej przestrzeni krajobrazu rolniczego, zakłada gniazdo na ziemi wśród łąk i pól uprawnych. Sprzyjająca struktura siedlisk potencjalnie atrakcyjnych dla tego gatunku sprawia, że występowanie błotniaków łąkowych w różnych obszarach terenu planowanej inwestycji jest bardzo możliwe. Potwierdzają to wyniki obserwacji przeprowadzonych podczas badań przedrealizacyjnych w sezonie lęgowym w 2023 r.

i w 2024 r., kiedy to znaleziono 1 lokalizację gniazda oraz wyznaczono rewiry żerowiskowe. Wysoką aktywność tych ptaków potwierdzają wyniki obserwacji punktowych i transektowych. Podczas obserwacji monitoringowych nie stwierdzono, aby planowane przedsięwzięcie mogło być istotną barierą ekologiczną dla przemieszczających się ptaków. W obszarze prowadzonych badań, w trakcie poszczególnych sezonów fenologicznych, nie stwierdzono regularnych przelotów, które wskazywałyby na istnienie stałych korytarzy przemieszczania się ptaków pomiędzy konkretnymi miejscami. W analizowanym obszarze nie stwierdzono kolonii lęgowych, z których ptaki mogłyby regularnie wylatywać stałymi trasami na żerowiska. Nie stwierdzono też istotnych obszarów, które mogłyby być atrakcyjne dla ptaków z okolicy i skupiać je jako żerowiska lub noclegowiska (np. kompleksy stawów, duże zbiorniki wodne, rozległe obszary szuwarów trzcinowych, wysypiska śmieci, składowiska odpadów itp.).

Obserwacje pod kątem występowania ssaków naziemnych prowadzono podczas badań terenowych płazów, bezkręgowców i nietoperzy. Prowadzono obserwację wzrokową, wyszukiwano tropy i ślady bytowania tych zwierząt. W trakcie badań zimowisk nietoperzy notowano także tropy i ewentualne trasy migracji ssaków. Istotnych tras wyszukiwano też za pomocą drona w okresie wiosennym. Poszukiwano także martwych osobników na obrzeżach dróg, w studzienkach, itp., oraz prowadzono też wywiad środowiskowy z mieszkańcami.

W trakcie prowadzonych kontroli na badanym terenie odnotowano występowanie 14 gatunków ssaków naziemnych. Spośród nich 5 objętych jest ochroną gatunkową częściową, jeden wymieniony jest w załączniku IV Dyrektywy Siedliskowej, 5 jest gatunkami łownymi. Stwierdzone gatunki to zwierzęta raczej pospolite. W obrębie analizowanych szczegółowo obszarów nie stwierdzono istotnych szlaków migracji ssaków.

Nietoperze zasiedlające badany obszar są bardzo dobrze poznane dzięki badaniom prowadzonym na tym terenie w latach: 2014 oraz 2021-2022. W obu przypadkach prowadzony był roczny monitoring w związku z przygotowaniem do realizacji inwestycji wiatrowych. W trakcie tych badań na analizowanym terenie wykazano 8 gatunków nietoperzy.

Badania chiropterologiczne prowadzono w oparciu o „Wytyczne dotyczące oceny oddziaływania elektrowni wiatrowych na nietoperze. Projekt GDOŚ”. Ocenę oddziaływania poszczególnych turbin na nietoperze dokonano w oparciu o: wyniki badań aktywności nietoperzy w latach 2023-2024 (roczny monitoring); wyniki poszukiwań kolonii rozrodczych i zimowisk; usytuowanie turbin w krajobrazie – wyniki badań aktywności w latach 2014 oraz 2021-2022.

Analiza aktywności nietoperzy polegała na rejestracji za pomocą detektorów ultradźwięków sygnałów echolokacyjnych wydawanych przez aktywne nietoperze. Badania prowadzono na 8 punktach nasłuchowych i 8 transektach o łącznej długości 11,5 km. Lokalizację punktów nasłuchowych oraz transektów i ich odcinków ustalono tak, by uchwycić zróżnicowanie siedliskowe terenu wokół turbin i uzyskać informacje o aktywności nietoperzy w sąsiedztwie istotnych elementów krajobrazu.

W sumie przeprowadzono 26 kontroli aktywności, w tym 18 kontroli wieczornych i 8 całonocnych. Ponadto wykonano dwie kontrole dzienne pod kątem migracji jesiennych borowców, kontrolę zimowisk.

Oceniając wpływ planowanych turbin wiatrowych na nietoperze wzięto pod uwagę ich usytuowanie w stosunku do elementów krajobrazu istotnych dla nietoperzy. Zgodnie z wytycznymi odległość od elektrowni wiatrowej, to najmniejsza odległość w linii prostej pomiędzy danym punktem lub linią, a powierzchnią walca o promieniu równym długości łopaty danej elektrowni, którego oś przebiega przez oś jej wieży. W przypadku ocenianych lokalizacji turbin, zgodnie z informacjami inwestora, przyjęto, że długość łopaty wynosi 200 m.

Turbiny nie spełniają zaleceń dotyczących lokalizacji turbin wiatrowych w krajobrazie. Turbina N4 otoczona jest lasami, których skraje znajdują się: 20 m na południe i ok. 90 m na północny zachód (min. odległość to 200 m); położona jest w sąsiedztwie zadrzewień, których granice znajdują się w odległości: ok. 45 m na północny wschód i ok. 140 m na północny wschód (min. odległość to 200 m); zlokalizowana jest ok. 125 m na wschód od dopływu Sierpienicy – ciekę o otwartym lustrze wody, który może być wykorzystywany przez nietoperze (min. odległość to 200 m).

Turbina N5 zlokalizowana jest ok. 150 m na południe i ok. 120 m na południowy zachód od granic lasu (min. odległość to 200 m).

Usytuowanie turbin daje silne przesłanki do wprowadzenia ograniczeń w ich działaniu. W małej odległości znajdują się elementy krajobrazu, które mogą sprzyjać wysokiej aktywności nietoperzy.

Realizacja inwestycji nie wiąże się z uszczupleniem siedlisk nietoperzy – zwierzęta nie są odstraszone od turbin, nie są likwidowane żerowiska, trasy przelotu ani kryjówki letnie i zimowe. W przypadku ryzyka sytuacji konfliktowych zaproponowano ograniczenia w pracy turbin, tak by nietoperze korzystały z siedlisk na terenie inwestycji. Zakłada się, że takie podejście ogranicza ryzyko kumulacji oddziaływań z innymi elektrowniami wiatrowych a także innymi inwestycjami.

Co istotne, w rejonie inwestycji nie stwierdzono przebiegu istotnych, ponadregionalnych szlaków migracji nietoperzy. Teren inwestycji nie stanowi zatem „wąskiego gardła” między istniejącymi elektrowniami, którego zamknięcie mogłoby mieć skutki dla migracji nietoperzy. Ocenia się, że zaproponowane działania minimalizujące stanowią wystarczające rozwiązanie chroniące przed wystąpieniem oddziaływań skumulowanych.

Na terenie przedmiotowego przedsięwzięcia podczas realizacji inwestycji możliwe jest stwierdzenie występowania gatunków objętych ochroną. Zgodnie z uoop oraz Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2022 r. poz. 2380), w stosunku do dziko występujących zwierząt objętych ochroną, obowiązuje szereg zakazów. Regionalny Dyrektor lub Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska mogą wydać decyzję zezwalającą na czynności podlegające zakazom, w trybie i na zasadach określonych ww. ustawą. Regionalny dyrektor ochrony środowiska między innymi może zezwolić na obszarze swojego działania na odstąpienie od zakazów: niszczenia siedlisk lub ostoi, będących obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania gatunków zwierząt podlegających ochronie oraz niszczenia gniazd w stosunku do gatunków ptaków objętych częściową i ścisłą ochroną.

Podkreślenia wymaga fakt, iż zezwolenie na czynności podlegające zakazom w stosunku do zwierząt gatunków objętych ochroną może być wydane w przypadku braku rozwiązań alternatywnych, jeżeli czynności te nie są szkodliwe dla zachowania we właściwym stanie ochrony dziko występujących populacji chronionych gatunków zwierząt oraz w przypadku zaistnienia jednej z przesłanek wskazanych w art. 56 ust. 4 pkt 1-7 uoop, tj.:

1. leży w interesie ochrony dziko występujących gatunków roślin, zwierząt, grzybów lub ochrony siedlisk przyrodniczych lub
2. wynika z konieczności ograniczenia poważnych szkód w odniesieniu do upraw rolnych, inwentarza żywego, lasów, rybostanu, wody lub innych rodzajów mienia, lub
3. leży w interesie zdrowia lub bezpieczeństwa powszechnego, lub
4. jest niezbędne w realizacji badań naukowych, działań edukacyjnych lub celów związanych z odbudową populacji, reintrodukcją gatunków roślin, zwierząt lub grzybów, albo do celów działań reprodukcyjnych, w tym do sztucznego rozmnażania roślin, lub

5. umożliwia, w ściśle kontrolowanych warunkach, selektywnie i w ograniczonym stopniu, zbiór, pozyskiwanie lub przetrzymywanie okazów roślin lub grzybów oraz chwytanie, pozyskiwanie lub przetrzymywanie okazów zwierząt gatunków objętych ochroną w liczbie określonej przez wydającego zezwolenie, lub
6. w przypadku gatunków objętych ochroną ścisłą, gatunków ptaków oraz gatunków wymienionych w załączniku IV dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory – wynika z koniecznych wymogów nadrzędnego interesu publicznego, w tym wymogów o charakterze społecznym lub gospodarczym lub wymogów związanych z korzystnymi skutkami o podstawowym znaczeniu dla środowiska, lub
7. w przypadku gatunków innych niż wymienione w pkt 6 - wynika ze słusznego interesu strony lub koniecznych wymogów nadrzędnego interesu publicznego, w tym wymogów o charakterze społecznym lub gospodarczym lub wymogów związanych z korzystnymi skutkami o podstawowym znaczeniu dla środowiska.

W tym miejscu należy zwrócić uwagę, że przywołane wyżej przepisy są szczególnie rygorystyczne wobec gatunków objętych ochroną ścisłą, gatunków ptaków oraz gatunków wymienionych w załączniku IV dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory. Tu zastosowanie mają jedynie przesłanki indywidualne określone w art. 56 ust. 4 pkt 1-6 uoop (punkty 1-6 wskazano powyżej). Co istotne, przesłanka indywidualna wskazana w art. 56 ust. 4 pkt 6 uoop, w odniesieniu do gatunków ptaków dotyczy jedynie wydania zezwolenia na niszczenie siedlisk lub ostoi, będących ich obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania (art. 56 ust. 4a uoop). W przypadku wydania zezwolenia na czynności niszczenia, usuwania gniazd bądź schronień ptaków objętych ochroną gatunkową, zastosowanie mają jedynie przesłanki indywidualne określone w art. 56 ust. 4 pkt 1-5 uoop (punkty 1-5 wskazano powyżej). Wnikliwa analiza możliwości realizacji planowanych działań w kontekście przepisów dotyczących ochrony gatunkowej i możliwości uzyskania derogacji leży w gestii inwestora. Jednocześnie informuje się, że zgodnie z art. 131 pkt 14 uoop, kto bez zezwolenia lub wbrew jego warunkom narusza zakazy w stosunku do roślin, zwierząt lub grzybów objętych ochroną gatunkową podlega karze aresztu lub grzywny.

Warunki nr 1.2.1 i 1.2.4.1 mają na celu zminimalizowanie negatywnego oddziaływania związanego z realizacją inwestycji na chronione gatunki ptaków, w stosunku do których obowiązują zakazy określone w rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt, m.in. zakaz niszczenia gniazd, siedlisk lub ostoi, będących ich obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania. Udział specjalisty ornitologa w przypadku realizacji prac w okresie lęgowym ptaków ma zagwarantować, iż prace związane z realizacją inwestycji będą wykonywane bez szkody dla chronionych gatunków ptaków.

Warunek nr 1.2.2 dotyczący zdejmowania wierzchniej warstwy gleby ma na celu zapobieżenie utraty jej wartości użytkowych. Późniejsze wykorzystanie z ziemi urodzajnej przyspieszy powrót środowiska przyrodniczego do stanu równowagi.

Warunek nr 1.2.3 wprowadzono dla ochrony lokalnej lęgowej populacji gąsiorka, a także innych gatunków ptaków wróblowych związanych z krajobrazem rolniczym, w tym takich gatunków jak: potrzuszcz, trznadel.

Warunek nr 1.2.4.2 ma na celu ochronę nietoperzy w przypadku konieczności wycinki drzew. Udział specjalisty chiropterologa ma zagwarantować, iż ewentualna wycinka drzew związana z realizacją inwestycji, będzie wykonywana bez szkody dla chronionych gatunków nietoperzy.

Warunek nr 1.2.5 wynika z art. 75 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647, ze zm.), którego zapisy dotyczą konieczności ochrony środowiska, w tym elementów przyrodniczych w trakcie prowadzenia prac budowlanych i ma na celu maksymalną ochronę istniejącej zieleni.

Warunki nr 1.2.6 – 1.2.9 mają na celu zabezpieczenie drzew i krzewów narażonych na uszkodzenia mechaniczne w trakcie realizacji inwestycji.

W celu ograniczenia śmiertelności drobnych zwierząt, w szczególności płazów, gadów i małych ssaków – gatunków objętych ochroną na mocy Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt – nałożono działania wskazane w warunkach nr 1.2.10 i 1.2.11.

Ze względu na stwierdzenie na terenie inwestycji i w jej sąsiedztwie gatunków ptaków charakteryzujących się wysokim ryzykiem kolizji z turbinami wiatrowymi, tj. bielik, błotniak stawowy, myszołów, nałożono warunki nr 1.2.12 i 1.2.13. Wprowadzenie wskazanych kryteriów działania systemu ma za zadanie w maksymalnym możliwym stopniu ograniczyć ryzyko kolizji ptaków z pracującymi elektrowniami. Konieczność udziału specjalisty ornitologa na etapie montażu i wdrażania systemu, wskazana w warunku nr 1.2.13, ma zagwarantować prawidłowość i skuteczność jego działania. W celu późniejszej analizy system będzie gromadził rejestry każdej reakcji na pojawienie się ptaka w pobliżu turbiny, w strefie detekcji systemu.

Warunek nr 1.2.14 wprowadzono w celu ochrony nietoperzy. Usytuowanie turbin daje podstawę do wprowadzenia ograniczeń w ich działaniu. W małej odległości znajdują się elementy krajobrazu, które mogą sprzyjać wysokiej aktywności nietoperzy.

Warunek nr 1.2.15 wprowadzono w celu ochrony nietoperzy. Nieprawidłowe oświetlenie turbiny może przyciągać owady, co z kolei zwiększa atrakcyjność terenu farmy dla nietoperzy, powodując wzrost ryzyka kolizji.

Warunki nr 1.2.16 – 1.2.18 wprowadzono dla ochrony walorów krajobrazowych.

Warunek nr 1.2.19 nałożono w celu zmniejszenia atrakcyjności otoczenia turbiny dla nietoperzy i ptaków, tj. zabezpieczenia przed wprowadzaniem lub utrzymaniem elementów środowiska mogących stanowić żerowiska i trasy przelotów nietoperzy oraz dogodne miejsca lęgowe, odpoczynku i żerowania ptaków.

Warunek nr 1.2.20 wprowadzono w celu ograniczenia wpływu zjawiska migotania cieni.

Warunek nr 1.2.21 nałożono w celu wyeliminowania zderzeń ptaków z liniami przesyłowymi.

W celu uzyskania informacji na temat stanu awifauny i chiropterofauny terenu po rozpoczęciu funkcjonowania inwestycji oraz jej wpływu na te grupy zwierząt, w warunku 2 nałożono obowiązek wykonania monitoringu poinwestycyjnego dla ptaków i nietoperzy, badającego stopień wykorzystania terenu inwestycji przez obie grupy zwierząt oraz ich śmiertelność w wyniku kolizji z elementami elektrowni.

W warunkach nr 2.1, 2.2 i 2.4 zawarto wskazania dotyczące sposobów i terminów prowadzenia badań w ramach monitoringu ptaków i nietoperzy. W warunkach nr 2.3 i 2.5 nałożono warunki dotyczące sposobów i terminów wykonania monitoringu śmiertelności tych grup zwierząt. Określone w ramach monitoringu badania skuteczności wykrywania ofiar kolizji są niezbędne dla dokonania oceny faktycznej śmiertelności zwierząt.

Wymogi zawarte w warunkach nr 2.1 – 2.5 są zgodne z zaleceniami najlepszej wiedzy z zakresu badania wpływu elektrowni wiatrowych na ptaki i nietoperze.

Natomiast warunek nr 2.6 pozwoli na uzyskanie przez organ wydający decyzję dla przedmiotowego przedsięwzięcia informacji na temat zakresu i sposobu przeprowadzonych działań oraz potwierdzenie udziału specjalistów w realizacji zapisów przedmiotowej decyzji – co zapewni właściwą realizację ww. warunków.

Dla określenia faktycznej skali oddziaływania inwestycji w powyższym zakresie, w warunkach nr 4.1 – 4.3 nałożono obowiązek wykonania, na podstawie wyników monitoringu, analizy porealizacyjnej.

W celu dokonania wstępnej oceny oraz umożliwienia podjęcia ewentualnych dodatkowych działań minimalizujących wpływ na ww. grupy zwierząt już po pierwszym roku funkcjonowania przedsięwzięcia, pierwszą analizę należy sporządzić po upływie dwunastu miesięcy od daty oddania inwestycji do użytkowania (warunek 4.1).

W celu dokonania pełnej oceny wpływu inwestycji na ptaki i nietoperze, kolejną analizę należy przedstawić po przeprowadzeniu całego monitoringu poinwestycyjnego (warunek 4.2).

W warunku nr 4.3 zawarto, w ujęciu ogólnym, niezbędny zakres analizy porealizacyjnej.

W przypadku niemożliwych do uniknięcia kolizji ze stanowiskami roślin, zwierząt lub grzybów gatunków chronionych na mocy Rozporządzenia Ministra Środowiska: z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin, Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt oraz Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów, w stosunku do których obowiązują zakazy określone w ww. rozporządzeniach, przed rozpoczęciem prac należy uzyskać odrębne zezwolenie właściwego organu na czynności zakazane w stosunku do tych gatunków, zgodnie z art. 56 uoop, a w przypadku uzyskania takiego zezwolenia – prace prowadzić z uwzględnieniem warunków wynikających z zezwolenia.

Po analizie dokumentacji oraz zebranych danych podczas monitoringu przyrodniczego można stwierdzić, iż realizacja przedmiotowej elektrowni wiatrowej zlokalizowana będzie na terenie rolniczym użytkowanym intensywnie i ekstensywnie, poza obszarami objętymi ochroną.

W związku z powyższym, po uwzględnieniu nałożonych w sentencji niniejszej decyzji warunków, inwestycja nie będzie miała potencjalnie negatywnego oddziaływania na ptaki i nietoperze.

Z dokumentacji wynika, że gospodarka odpadami na etapie realizacji i eksploatacji prowadzona będzie zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie. Dodatkowo wykazano, iż przedmiotowa inwestycja nie będzie znaczącym źródłem emisji hałasu i substancji do powietrza

na etapie jej realizacji i eksploatacji, a także że nie będzie negatywnie oddziaływać na środowisko gruntowo-wodne. W celu ochrony środowiska gruntowo-wodnego w sentencji niniejszej decyzji wskazano odpowiednie warunki dotyczące gospodarki wodno-ściekowej oraz gospodarki odpadami. Dodatkowo, wprowadzono również warunki odnoszące się do kwestii uciążliwości akustycznej.

Zgodnie z art. 10 § 1 Kpa organ prowadzący postępowanie zapewnił stronom czynny udział w każdym stadium postępowania, a przed wydaniem decyzji umożliwił im wypowiedzenie się, co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Stosownie do art. 49 Kpa oraz art. 74 ust. 3 ustawy ooś strony były zawiadomione o czynnościach organu prowadzącego postępowanie poprzez obwieszczenia. O powyższych możliwościach, organ prowadzący postępowanie powiadomił strony postępowania obwieszczeniem z dnia 29 maja 2026 r. znak: WOOŚ-II.420.71.2025.AGO.25), a dodatkowo inwestora – zawiadomieniem z dnia 29 maja 2026 r. (znak: WOOŚ-II.420.71.2025.AGO.24). Obwieszczenia w przedmiotowym postępowaniu umieszczane były na tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie, a także w Biuletynie Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie. Stosownie do art. 21 ust. 2 pkt 9 ustawy ooś dane o wniosku o wydanie decyzji i o decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zostały zamieszczone w publicznie dostępnym wykazie danych o środowisku i jego ochronie.

W związku z art. 30 ustawy ooś organ zapewnił możliwość udziału społeczeństwa w postępowaniu, w ramach którego przeprowadzana była ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Na podstawie art. 33 ust. 1 ustawy ooś organ prowadzący postępowanie podał do publicznej wiadomości informacje o przystąpieniu do przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, wszczęciu postępowania, przedmiocie decyzji, która ma być wydana w sprawie, organie właściwym do wydania decyzji oraz organie właściwym do wydania opinii, możliwościach zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy oraz o miejscu, w którym jest ona wyłożona do wglądu, możliwości składania uwag i wniosków, sposobie i miejscu składania uwag i wniosków, wskazując jednocześnie 30-dniowy termin ich składania, oraz organie właściwym do rozpatrzenia ewentualnych uwag i wniosków. Ww. informacje umieszczane były na tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie, Urzędu Gminy Stupsk i Urzędu Gminy Szydłowo, a także w Biuletynie Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Warszawie. Regionalny Dyrektor obwieszczeniem z dnia 21 kwietnia 2026 r. (znak: WOOŚ-II.420.71.2025.AGO.23) wyznaczył 30-dniowy termin udziału społeczeństwa: od dnia 27 kwietnia 2026 r. do dnia 26 maja 2026 r. W przewidzianym do tego terminie do tutejszego organu nie zostały doręczone żadne uwagi ani wnioski dotyczące realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia.

Poza ogłoszonymi przez tutejszy organ terminami udziału społeczeństwa, Regionalny Dyrektor wyznaczył również siedmiodniowy termin dla stron postępowania dający możliwość zapoznania się ze zgromadzoną w sprawie dokumentacją oraz wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. W trakcie jego trwania do tutejszego organu nie zostały doręczone żadne uwagi ani wnioski.

Przeprowadzona w raporcie ooś analiza oddziaływań oraz proponowanych rozwiązań technicznych wykazała, iż przedmiotowa inwestycja nie będzie stanowiła ponadnormatywnej uciążliwości dla ludzi i nadmiernego obciążenia dla środowiska.

Z uwagi na powyższe, orzeczono jak w sentencji.

POUCZENIE

Od niniejszej decyzji stronie służy prawo wniesienia odwołania, za pośrednictwem Regionalnego Dyrektora, do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w terminie 14 dni od daty jej doręczenia – zgodnie z art. 129 § 1 i 2 Kpa oraz art. 127 ust. 3 ustawy ooś.

W trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję, skutkiem czego będzie ostateczność i prawomocność decyzji.

W przypadku zrzeczenia się prawa do wniesienia odwołania od decyzji I instancyjnej, strona nie może złożyć w tej sprawie również skargi do sądu administracyjnego.

**Regionalny Dyrektor
Ochrony Środowiska w Warszawie**

Jacek Lolo
/podpisano elektronicznie/

Załącznik:

- Charakterystyka planowanego przedsięwzięcia zgodnie z art. 82 ust. 3 ustawy ooś.

Otrzymują:

1. Windfarm Polska sp. z o.o., za pośrednictwem pełnomocnika:
[REDACTED];
2. Pozostałe strony postępowania zgodnie z art. 49 Kpa;
3. Aa.

Zgodnie z art. 74 ust. 4 ustawy ooś otrzymują:

1. Dyrektor Zarządu Zlewni we Włocławku Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie;
2. Mazowiecki Państwowy Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska.